

TẬP ĐỌC
THƯA CHUYỆN VỚI MẸ

I – MỤC ĐÍCH, YÊU CẦU

1. Đọc trôi chảy toàn bài. Biết đọc diễn cảm phân biệt lời các nhân vật trong đoạn đối thoại (lời Cương : lễ phép, nài nỉ thiết tha ; lời mẹ Cương : lúc ngạc nhiên, khi cảm động, dịu dàng).

2. Hiểu những từ ngữ mới trong bài.

Hiểu nội dung, ý nghĩa bài : Cương mơ ước trở thành thợ rèn để kiếm sống giúp mẹ. Cương thuyết phục mẹ đồng tình với em, không xem thợ rèn là nghề hèn kém. Câu chuyện giúp em hiểu : mơ ước của Cương là chính đáng, nghề nghiệp nào cũng đáng quý.

3. Qua bài đọc, bước đầu biết cách trao đổi ý kiến với người thân.

II – ĐỒ DÙNG DẠY – HỌC

Tranh đốt pháo hoa để giảng cụm từ *đốt cây bông*.

III – CÁC HOẠT ĐỘNG DẠY – HỌC

A – KIỂM TRA BÀI CŨ : GV kiểm tra 2 HS tiếp nối nhau đọc hai đoạn của bài *Đôi giày ba ta màu xanh*, trả lời câu hỏi về nội dung mỗi đoạn.

B – DẠY BÀI MỚI

1. Giới thiệu bài : HS quan sát tranh minh hoạ bài đọc trong SGK, GV giới thiệu : Với truyện *Đôi giày ba ta màu xanh*, các em đã biết ước mơ nhỏ bé của Lái, cậu bé nghèo sống lang thang. Qua bài đọc hôm nay, các em sẽ được biết ước muốn trở thành thợ rèn để giúp đỡ gia đình của bạn Cương.

2. Hướng dẫn HS luyện đọc và tìm hiểu bài

a) Luyện đọc

– HS tiếp nối nhau đọc từng đoạn – 2, 3 lượt. (Với lớp HS có trình độ đọc tốt, GV có thể mời 1 HS đọc cả bài trước khi cho đọc tiếp nối từng đoạn). Có thể chia bài làm 2 đoạn như sau :

Đoạn 1 : Từ đầu đến *một nghề để kiếm sống*.

Đoạn 2 : Phần còn lại.

(Để một HS khỏi phải đọc một đoạn quá dài, GV có thể chia nhỏ thêm mỗi đoạn.)

– GV kết hợp hướng dẫn HS phát âm đúng những tiếng : *môn một, kiếm sống, dòng dõi, quan sang, phì phào, cúc cắc...* ; giúp HS hiểu các từ ngữ được chú thích ở cuối bài (*thầy, dòng dõi quan sang, bất giác, cây bông*) ; dùng tranh minh hoạ để giải nghĩa từ *cây bông* (nếu có). Có thể giải nghĩa thêm từ : *thưa* (trình bày với người trên) ; *kiếm sống* (tìm cách, tìm việc để có cái nuôi mình) ; *đẩy tớ* (người giúp việc cho chủ).

– HS luyện đọc theo cặp.

– Một, hai em đọc cả bài.

– GV đọc diễn cảm toàn bài – giọng trao đổi, trò chuyện thân mật, nhẹ nhàng. Lời Cương : lễ phép, khẩn khoản, thiết tha xin mẹ đồng ý cho em học nghề rèn, giúp em thuyết phục cha. Giọng mẹ Cương : ngạc nhiên (*Con vừa bảo gì ?, Ai xui con thế ?*) khi thấy con xin học một nghề thấp kém ; cảm động, dịu dàng khi hiểu lòng con (*Con muốn giúp mẹ như thế là phải... làm đẩy tớ anh thợ rèn*). Ba dòng cuối bài (hồi tưởng của Cương về cảnh lao động hấp dẫn ở lò rèn) : đọc chậm với giọng suy tưởng, sáng khoái, hồn nhiên.

b) Tìm hiểu bài

– HS đọc thành tiếng, đọc thầm đoạn văn (Từ đầu đến *một nghề để kiếm sống...*), trả lời câu hỏi : *Cương xin mẹ học nghề rèn để làm gì ?* (Cương thương mẹ vất vả, muốn học một nghề để kiếm sống, đỡ đần cho mẹ.)

– HS đọc thành tiếng, đọc thầm đoạn văn còn lại (Mẹ Cương không đồng ý, Cương tìm cách thuyết phục mẹ), trả lời các câu hỏi :

+ *Mẹ Cương nêu lí do phản đối như thế nào ?* (Mẹ cho là Cương bị ai xui. Mẹ bảo nhà Cương đông dôi quan sang, bố Cương sẽ không chịu cho con đi làm thợ rèn vì sợ mất thể diện gia đình.)

+ *Cương thuyết phục mẹ bằng cách nào ?* (Cương nắm tay mẹ, nói với mẹ những lời thiết tha : nghề nào cũng đáng trọng, chỉ những ai trộm cắp hay ăn bám mới đáng bị coi thường.)

– HS đọc thầm toàn bài, nêu nhận xét cách trò chuyện giữa hai mẹ con Cương.

(+ Cách xưng hô : đúng thứ bậc trên dưới trong gia đình, Cương xưng hô với mẹ lễ phép, kính trọng. Mẹ Cương xưng *mẹ* gọi *con* rất dịu dàng, âu yếm. Cách xưng hô đó thể hiện quan hệ tình cảm mẹ con trong gia đình Cương rất thân ái.

+ Cử chỉ trong lúc trò chuyện : thân mật, tình cảm.

• Cử chỉ của mẹ : *Xoa đầu Cương* khi thấy Cương biết thương mẹ.

• Cử chỉ của Cương : Mẹ nêu lí do phản đối, em *nắm tay mẹ, nói thiết tha.*)

c) *Hướng dẫn HS đọc diễn cảm*

– GV hướng dẫn một lớp 3 HS đọc toàn truyện theo cách phân vai : người dẫn chuyện, Cương, mẹ Cương. GV hướng dẫn (đơn giản, nhẹ nhàng) để các em có giọng đọc phù hợp với diễn biến của câu chuyện, với tình cảm, thái độ của nhân vật (xem gợi ý ở mục 2. a : phân đọc diễn cảm).

– Hướng dẫn HS cả lớp luyện đọc và thi đọc diễn cảm một đoạn tiêu biểu trong bài theo trình tự đã hướng dẫn. Có thể chọn đoạn sau :

*Cương thấy **nghèn nghèn** ở cổ. Em nắm lấy tay mẹ, **thiết tha** :*

*– Mẹ ơi ! Người ta ai cũng phải có một nghề. Làm ruộng hay buôn bán, làm thầy hay làm thợ đều **đáng trọng** như nhau. Chỉ những ai **trộm cắp** hay **ăn bám** mới đáng bị coi thường.*

*Bất giác, em lại nhớ đến ba người thợ **nhẽ nhại** mở hơi mà vui vẻ bên tiếng bễ thổi "**phì phào**", tiếng búa con, búa lớn theo nhau đập "**cúc cắc**" và những tàn lửa đỏ hồng, **bắn toé** lên như khi đốt cây bòng.*

3. **Củng cố, dặn dò**

– GV hỏi HS ý nghĩa của bài. (Cương đã thuyết phục mẹ hiểu nghề nghiệp nào cũng cao quý để mẹ ủng hộ em thực hiện nguyện vọng : học nghề rèn kiếm tiền giúp đỡ gia đình.)

– GV nhận xét tiết học. Nhắc HS ghi nhớ cách Cương trò chuyện, thuyết phục mẹ.